

**RIIGIHANGEDE OSAKONNA JUHATAJA
KÄSKKIRI**

(digitaallkirja kuupäev) nr 1-47.2689/4

Hankeotsuse nr 1-47.2689/4

Lisa 1

**pakkuja kvalifitseerimata jätmise
põhjendused avatud hankemenetluses
“Puiduvedu 2023-2028“ (viitenumber
258151) hankeosas 5**

Hankija on riigihanke hanketeate osas III.1.3) Tehniline ja kutsealane suutlikkus kehtestanud m.h alljärgneva kvalifitseerimise tingimuse:

C: Pakkuja peab omama riigihanke algamisele eelneva 36 kuu jooksul lepingulisel alusel teenusena metsamaterjali maanteevedude teostamise kogemust vähemalt 180 000 m³. Pakkumuse esitamisel rohkem kui ühele hanke osale peab pakkuja tehniline ja kutsealane pädevus vastama pakutud hankeosade suhtes esitatud vastavate nõuete summale. Juhul, kui pakkuja kirjeldatud tehniline ja kutsealane pädevus ei vasta kõikides hanke osades kokku pakutud metsaveo autorongide arvule ja/või hankeosade suhtes esitatud vastavate nõuete summale, jäetakse pakkuja kvalifitseerimata kõikide esitatud pakkumuste osas.

Selle tingimuse kohta on hankes huvitatud isik esitanud 24.01.2023 kell 16:54 küsimuse: *Pakkuja eeldab vedajalt varasemat lepingulist kogemust 90 000 m³ kolme aasta jooksul. Ettevõtte omab pikaajast kogemust oma metsamaterjali. Teenust on teostatud minimaalselt. Kas antud oma raie tihud lähevad arvesse? Veetud tihusid on võimalik tõestada elektrooniliste veoselehtedega. Samas ettevõtte omab suutlikust teie poolt pakutava teenuse teostamiseks.*

Sellele küsimusele on hankija vastanud alljärgnevalt:

Kvalifitseerimistingimuse kohaselt peab pakkuja omama riigihanke algamisele eelneva 36 kuu jooksul lepingulisel alusel teenusena metsamaterjali maanteevedude teostamise kogemust.

Seega oma metsamaterjali vedamise kogemus ei lähe arvesse. Vedu peab olema teostatud teenusena lepingulisel alusel. Teenuse osaks ei ole mitte ainult oskus autoga ja õige loakategooriaga maanteel vms teel sõita, vaid ka sõite ja vedu korraldada vastavalt hankija logistikute tellimustele.

Hankepassis sisalduva info kohaselt on pakkuja HMPK OÜ (10348945) aastatel 2020, 2021 ja 2022 teostatud metsamaterjali veoteenust kokku mahus 204 400 tm:

Teenuseosutajad:

Holmen Mets AS kokku 15 000 tm;
Metsä Forest Eesti AS Kokku 49 800 tm;
Lehtma Saeveski OÜ Kokku 22 900 tm;
Traperii OÜ Kokku 5 500 tm;
Stora Enso Mets AS Kokku 39 000 tm;
SCA Rannametsad OÜ Kokku 12 800 tm;
SCA Metsavarad OÜ Kokku 2 000 tm ;
OÜ Metsapere Metsad Kokku 2 600 tm;
OÜ Võrko kokku 1 500 tm;
Forestex Tartu OÜ Kokku 2 100 tm;
Södra Metsad OÜ Kokku 9 700 tm;
Mercer Holz GmbH Kokku 36 600 tm;
RMK 4941 tm.

28.02.2023.a. palus hankija riigihangete registri teabevahetuse kaudu pakkujal *esitada tõendusdokumendid (millelt nähtuks ühtlasi tööde teostamise aeg, mahud ja andmed töö tellija kohta) pakkuja poolt hankepassis esitatud kinnituste kohta - selle kohta, et pakkuja on teostanud lepingulisel alusel teenusena osutatud maanteevedude teostamise kogemust (m3) ajavahemikul 02.01.20-02.01.23. Sobib igasugune tõendusväärtusega dokument, mis tõendab märgitud mahtude ulatuses ja ajal Teie poolt tööde teostamist.*

7.03.2023 esitas pakkuja hankijale tellijate kinnituskirjad teostatud mahtude osas ja infoga töö teostamise osas.

16.03.2023 palus hankija pakkujal veelkord täpsustada seda, kui palju moodustab pakkuja poolt teostatud vedudest lepingulisel alusel teenusena osutatud metsamaterjali maanteevedu ja kui palju metsamaterjali müük järgmiste koostööpartnerite poolt pakkujale antud kinnitustes toodud mahtudest:

Holmen Mets AS
AS Metsä Forest Eesti
Stora Enso Eesti AS
SÖDRA METSAD OÜ
Forestex Tartu OÜ
Lehtma Saeveski OÜ
MERCER Holz GmbH AS
Võrko OÜ
Metsapere Metsad OÜ
SCA METSAVARAD OÜ
SCA RANNAMETSAD OÜ
TRAPERII OÜ.

23.03.2023 vastas pakkuja hankija järelpärimisele ja märkis veelkord, et *lepingulisel alusel teenusena osutatud metsamaterjali maanteeveo maht perioodil 02.01.2020 kuni 01.01.2023 oli 204 442 tm. Lisaks sellele on perioodil 02.01.2020 kuni 01.01.2023 alla 1000 tm tellijatele (AP Mets AS, HK Kodeste OÜ, Kuusiku talu, Vilkest OÜ, AP Kinnistud OÜ, Vikingmodum OÜ) osutatud maanteeveo teenust mahus 2398,49 tm maksumusega 9157,76 € ja tütarettevõttele Halupuu Firewood Products OÜ maanteeveo ja tootmisliinile laadimise teenust mahus 4726,21 tm maksumusega 10397,66 € ja ladudevahelise (Paluküla-Lõpe) maanteeveo teenust 6233,0 tm maksumusega 11094,74 €. Koos viimatimainitud*

väikesemahuliste metsamaterjali maanteeveo teenustega on kokku antud perioodil lepingulisel alusel teenusena osutatud maanteeveo maht 217 799 tm.

27.03.2023 esitas hankija pakkuja veelkord järgneva järelepärimise, milles selgitas eelneva järelepärimise täpsemat sisu ja uue järelepärimisega saada soovitud info olulisust riigihankes ning pakkuja vastustest ja esitatud dokumentides nähtuvat sisulist ebakõla.

Esitasite vastusena hankija eelmisele küsimusele andmed, milles väidate, et teie kokku 12 erinevale kliendile teenusena osutatud metsamaterjali maanteeveo maht referentsperioodil on 204 442 tm, ning jätsite esitamata metsamaterjali müügi mahu samal referentsperioodil samadele klientidele. See esitatud arv on ainult ümardamisvea 0,13 tm võrra erinev teie poolt hankijale varasemalt esitatud tõenditest nähtuvast arvust 204442,13 tm. Hankija leiab, et teie poolt kahel erineval ajahetkel esitatud andmete vahel eksisteerib sisuline ebakõla ja nõuab seetõttu uuesti täpsustust. Eelnevalt selgitab hankija aga alljärgnevat.

Esitatud tõendite alusel on ainult teenusena metsamaterjali maanteevedu osutatud järgnevatele klientidele: Forestex Tartu OÜ, LEHTMA SAEVESKI OÜ, Metsapere Metsad OÜ, RMK, SCA METSAVARAD OÜ, SCA RANNAMETSAD OÜ, TRAPERII OÜ, VÕRKO OÜ. Nende klientide tõenditest nähtuvalt ei ole hankijal kahtlust, et esitatud andmed väljendavad teenusena osutatud metsamaterjali maanteeveo mahtusid. Selliste teenuste maht on tõendite alusel kokku 54450,53 tm.

Esitatud tõenditest nähtub seevastu ning teie poolt esitatud andmetega ei ole ka ümber lükatud, et teenusena ei ole metsamaterjali maanteevedu üldse osutatud (kogu maht väljendab puidu müügi mahtu) AS Holmen Mets puhul.

Esitatud tõenditest ega samuti teie poolt hankija nõudmisel esitatud täiendavate andmetest aga ei nähtu üldse, millised on teenusena osutatud metsamaterjali maanteeveo mahud ja millised on puidu müügi mahud järgnevate klientide puhul: MERCER HOLZ GmbH, METSÄ FOREST EESTI AS, STORA ENSO EESTI AS, SÖDRA METSAD OÜ. Samas on nende klientide puhul tõendite sõnastustest nähtuvalt ilmne, et osutatud on nii teenusena puidu maanteevedu kui ka on müüdud puitu koos kohaletoimetamisega.

Palume esitada (olemasolul) tõendid selle kohta, et AS Holmen Mets puhul on referentsperioodil teenusena metsamaterjali maanteevedu siiski osutatud ning, juhul kui need tõendid eksisteerivad ja te need esitate, siis ka andmed selle kohta, kui suur selline teenusena osutatud metsamaterjali maanteeveo maht on.

Palume esitada referentsperioodi kohta iga kliendi kohta ERALDI teie alljärgnevatele klientidele teenusena osutatud metsamaterjali maanteeveo mahud: MERCER HOLZ GmbH, METSÄ FOREST EESTI AS, STORA ENSO EESTI AS, SÖDRA METSAD OÜ. Juhime tähelepanu, et juba varasemalt esitatud tõenditest nähtuvalt ei ole hankija jaoks teie selgituste põhjal eluliselt usutav, et kogu nende klientide puidu kohta esitatud numbriline maht tõenditel väljendab teenusena osutatud metsamaterjali maanteeveo mahtusid. Tõendite sisust lähtuvalt on vähemalt osaliselt tegemist puidu müügiga ning tarnetingimuseks on müüdava puidu kohalevedu müüja poolt järgmisele vedajale üleandmise asukohta sadamas. Hankija on kvalifitseerimistingimuse sätestatud expressis verbis sellises sõnastuses ja sisuga, mille kohaselt on oluline teenusena puiduveo teostamine, vastates ka huvitatud isiku selgitustaotlusele avalikult viisil, mille kohaselt ei jää kahtlust hankija tahtes käsitleda selle kvalifitseerimistingimuse täitmiseks arvesse minevatena ainult teenusena osutatud puiduveo mahtusid ja MITTE aktsepteerida isiku enda poolt endale kuuluva puidu vedu. Palume arvestada, et valeandmete esitamine ei ole lubatav ning tulenevalt juba esinevast ebakõlast esitatud andmete ja teie selgituste vahel on tõenäoline, et palume teilt edaspidi lisaks andmetele ka täiendavate tõendite esitamist tegelikult teenusena osutatud puiduveo mahtude kohta.

Pakkuja ei esitanud hankijale ka tema viimasele järelepärimisele tõendusdokumente küsitud info kohta, vaid esitas omapoolsed küsimused. Nendele küsimustele vastamist ei ole RHS ette näinud, kuid nendele küsimuste sisulised vastused sisalduvad usutavasti hankija käesoleva otsuse põhistuses.

Hankija märgib, et hanketeates märgitud kvalifitseerimistingimus oli ja on kehtiv ja hankija peab enda poolt kehtestatud kvalifitseerimistingimusest kinni pidama. Samuti peab hankija kõiki pakkujaid kohtlema võrdselt (RHS § 3 riigihangete korraldamise üldpõhimõtted). Seega ei saa hankija kohelda pakkujat HMPK OÜ-d kuidagi teistmoodi ja tõlgendada hankes seatud kvalifitseerimistingimust erineval moel s.t pakkujale soodsamalt vms. Hankija ei kahtle selles, et pakkuja on usaldusväärne koostööpartner, kuid pakkuja poolt hankijale esitatud andmetest (tõendusdokumentidest) lähtuvalt ei vasta pakkuja käesoleva hanke osale seatud kvalifitseerimistingimusele.

Hankeosale 5 kvalifitseerumiseks peab pakkuja omama riigihanke algamisele eelneva 36 kuu jooksul lepingulisel alusel teenusena metsamaterjali maanteevedude teostamise kogemust vähemalt 180 000 m³. Hankepassis sisalduva info kohaselt on pakkuja 2020, 2021 ja 2022 teostatud metsamaterjali veoteenust kokku mahus 204 400 tm.

Hankijale esitatud tõenditest nähtuvalt on pakkuja teenusena metsamaterjali maanteevedu osutatud järgnevatele klientidele: Forestex Tartu OÜ, LEHTMA SAEVESKI OÜ, Metsapere Metsad OÜ, RMK, SCA METSAVARAD OÜ, SCA RANNAMETSAD OÜ, TRAPERII OÜ, VÖRKO OÜ. Nende klientide tõenditest nähtuvalt ei ole hankijal kahtlust, et esitatud andmed väljendavad teenusena osutatud metsamaterjali maanteeveo mahtusid. Selliste teenuste maht on tõendite alusel kokku 54 450,89 tm. Sellisest mahust ainuüksi aga ei piisa kvalifitseerumiseks.

Esitatud tõenditest nähtub seevastu ning pakkuja poolt esitatud andmetega ei ole ka ümber lükatud, et *teenusena* ei ole metsamaterjali maanteevedu üldse osutatud (kogu maht väljendab puidu müügi mahtu) AS Holmen Mets puhul. Hankija hinnangul nähtub pakkuja poolt esitatud andmetest, et sellele puidu ostjale on pakkuja oma enda poolt müüdud puidu kohale toimetanud puidu müügitehingu kokkuleppelise osana, mitte aga puiduveo teenusena osutamise kokkuleppe osana. Tarneklausel FOB (*free on board*) on oma põhiolemuselt suunatud küll tolliformaalsuste täitmise jms lihtsustatud kokkuleppimiseks, aga ilmestab ka müüdava ja veetava kaubaga seonduva riisiko ülemineku ajahetke ja koha kohta kehtivaid tingimusi. Hankija järeldab selle klausli väljatoomisest pakkuja poolt esitatud klientide kinnituskirjades, et HMPK OÜ poolt kliendile müüdav puit loeti müüja poolt ostjale üleantuks järgmise vedaja (kaubalaeva prahtija) laevale laadituna.

Esitatud tõenditest ega samuti pakkuja poolt hankija nõudmisel esitatud täiendavatest andmetest aga ei nähtu üldse, millised on *teenusena osutatud* metsamaterjali maanteeveo mahud ja millised on puidu müügi mahud järgnevate klientide puhul: MERCER HOLZ GmbH, METSÄ FOREST EESTI AS, STORA ENSO EESTI AS, SÖDRA METSAD OÜ. Andmed puidumahtude kohta on esitatud summeeritutena, kuigi samas on nende klientide puhul tõendite sõnastustest nähtuvalt ilmne, et osutatud on nii teenusena puidu maanteevedu kui ka on müüdud puitu koos kohaletoimetamisega ja üleandmisega järgmisele vedajale. Täiendavaid tõendeid pakkuja hankijale ei esitanud, kuigi hankija esitas pakkujale vastava järelepärimise.

Juba varasemalt esitatud tõenditest nähtuvalt ei ole hankija jaoks pakkuja esitatud selgituste põhjal eluliselt usutav, et kogu nende klientide puidu kohta esitatud numbriline maht

tõenditel väljendaks selgelt ja ainult teenusena osutatud metsamaterjali maanteeveo mahtusid. Tõendite enda sisust lähtuvalt on vähemalt osaliselt tegemist puidu müügiga ning tarnetingimuseks on müüdava puidu kohalevedu müüja poolt järgmisele vedajale üleandmise asukohta sadamas. Hankija on kvalifitseerimistingimuse sätestatud *expressis verbis* sellises sõnastuses ja sisuga, mille kohaselt on oluline teenusena puiduveo teostamine, vastates ka huvitatud isiku selgitustaotlusele (vt. riigihangete registris teabevahetus, hankija vastus pakkuja küsimusele 25.01.2023 10:26) avalikult viisil, mille kohaselt ei jää kahtlust hankija tahtes käsitleda selle kvalifitseerimistingimuse täitmiseks arvesse minevatena ainult teenusena osutatud puiduveo mahtusid ja MITTE aktsepteerida isiku enda poolt endale kuuluva puidu vedu, kuna iseendale teenuse osutamine ei ole õiguslikult ega ka eluliselt mõeldav, isik ei saa olla üheaegselt samas õigussuhtes nii saatja kui vedaja. Käesoleval juhul aga on hankijale ilmne, et olulises osas on teostatud justnimelt müüjale (kes on ühtlasi ka vedaja) endale kuuluva ja veel ostjale üleandmata puidu vedu, mis aga ei sobi täitma käesolevas hankes kehtestatud kvalifitseerimistingimust.

Kuna pakkuja ei vasta hanketeates (osale III.1.3) märgitud kvalifitseerimistingimusele, sest ta ei ole hankemenetluses esitatud andmete kohaselt teostanud nõutavas mahus teenusena metsamaterjali maanteevedu, tuleb pakkuja HMPK OÜ eeltoodud põhjendustel jätta kvalifitseerimata.

(allkirjastatud digitaalselt)

Reelika Sirge
Jurist-hankespetsialist
riigihangete osakonna juhataja ülesannetes